

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: “Motywacja w sporcie, edukacji i życiu. Olimpiada wiedzy i wartości w sporcie”, red. Zbigniew Borysiuk, Jerzy Kostorz, Wydawcy: Studio IMPRESO, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej, Opole 2018, 198 s. [recenzja]

Author: Roman Buchta

Citation style: Buchta Roman. (2021). “Motywacja w sporcie, edukacji i życiu. Olimpiada wiedzy i wartości w sporcie”, red. Zbigniew Borysiuk, Jerzy Kostorz, Wydawcy: Studio IMPRESO, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej, Opole 2018, 198 s. [recenzja]. "Studia Pastoralne" (2021), nr 17, s. 337-339.

Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach - Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja.

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

mentalną (zob. Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Dyrektorium ogólne o katechizacji*, 85).

Do katechizmu dołączony jest audiobook zawierający audycje tematyczne, nawiązujące do treści katechizmu. Zaprojektowano także ciekawą, odpowiadającą charakterowi opracowania, szatę graficzną.

Podsumowując, należy stwierdzić, że recenzowane opracowanie może przyczynić się do ożywienia oraz większej owocności katechezy sakramentalnej. Wyrażając uznanie autorom za wypracowanie nowatorskiej koncepcji katechizmu, można żywić nadzieję, że *Katechizm dla średniozaawansowanych* – mocno osadzony w realiach polskiego duszpasterstwa – stanie się skuteczną pomocą dla osób dążących do własnego rozwoju w wierze, dla osób poszukujących swojego miejsca we wspólnocie Kościoła oraz dla odpowiedzialnych za katechezę sakramentalną.

Ks. Roman Buchta

Motywacja w sporcie, edukacji i życiu. Olimpiada wiedzy i wartości w sporcie, red. Zbigniew Borysiuk, Jerzy Kistorz, Wydawcy: Studio IMPRESO, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej, Opole 2018, 198 s.

W *Preambule podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej*, jako pierwszy ze wskazanych celów kształcenia przyjmuje się „wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia”¹. Realizacja przyjętych założeń domaga się harmonijnej współpracy środowisk odpowiedzialnych za wychowanie dzieci i młodzieży, od rodziny pochodzącą, poprzez środowisko szkoły, Kościoła (parafii) oraz innych podmiotów życia społecznego. Współpraca ta powinna zmierzać najpierw do wzbudzenia oraz nieustannego wzmacniania motywacji wychowanków w trudzie osiągnięcia wskazanych wartości. Szczególną rolę w tym względzie odegrać może promocja sportu, wnoszącego w życie człowieka zdrowo rozumiany element rywalizacji i współzawodnictwa. Pedagogiczne znaczenie właściwej motywacji w kształtowaniu duchowych postaw człowieka, zauważone zostało już przez św. Pawła w nauczaniu skierowanym do młodego Kościoła w Koryncie: „Czyż nie wiecie, że gdy zawodnicy biegną na stadionie, wszyscy wprawdzie biegną, lecz jeden otrzymuje nagrodę? Tak przeto biegnijcie, abyście ją otrzymali. Każdy, który staje do zawodów wszystkiego sobie odmawia; oni, aby zdobyć przemijającą nagrodę,

¹ <https://www.ore.edu.pl/wp-content/uploads/2018/03/podstawa-programowa-ksztalcenia-ogolnego-z-komentarzem.-szkola-podstawowa-jezyk-obcy-nowozytny.pdf>

my zaś nieprzemijającą” (1 Kor 9, 24-26). Znaczenie sportu, jako szczególnej drogi wychowania ku wartościom podkreślone zostało przez papieża Franciszka na spotkaniu z uczestnikami dorocznego kongresu Europejskiej Unii Kolarskiej. Papież zauważył, że sport może bardzo pomóc we wzrastaniu człowieka, ponieważ pobudza do dania z siebie tego, co najlepsze, w perspektywie osiągnięcia zamierzonego celu. Ponadto wychowuje do wytrwałości, ofiary i wyrzeczenia. Uprawianie sportu uczy także postawy altruizmu i odpowiedzialności za innych członków zespołu. „Podobnie w życiu ważne jest, aby pielęgnować ducha altruizmu, hojności i wspólnoty, aby pomóc temu, kto zostaje z tyłu i potrzebuje pomocy, aby osiągnąć właściwy cel”². Jako warunek *sine qua non* pedagogicznego sukcesu, jawi się jednak konieczność dostarczania wychowankom w każdym okresie rozwoju odpowiednich motywacji do działania.

Z tym większym uznaniem przyjąć należy publikację przygotowaną pod redakcją Zbigniewa Borysiuka i Jerzego Kostorza podejmującą interdyscyplinarną refleksję na temat motywacji w sporcie, edukacji i w życiu. Publikacja będąca podsumowaniem kolejnej edycji Olimpiady Wiedzy i Wartości w Sporcie, odwołując się do tematyki konferencji, koncentruje się wokół problematyki roli i znaczenia czynników motywacyjnych we współczesnym sporcie wyczynowym oraz w rywalizacji dzieci i młodzieży. Wprowadzając w problematykę opracowania, redaktorzy słusznie zauważają, że „motywacja jest podstawowym czynnikiem w świadomym i ukierunkowanym działaniu we wszystkich przejawach aktywności sportowej. [...] Źródła motywacji zawodnika i trenera mogą być liczne i wielce różnorodne. Motywacja jest więc zbiorem motywów zaspakajających kilka potrzeb jednocześnie. Inaczej mówiąc, jest to świadome przeżycie lub podstawowy stan, który w danej sytuacji wywiera wpływ na zachowanie osobnika i wyznacza jego społeczne postawy” (Wprowadzenie, s. 14). Tak postrzegana motywacja w sporcie przestaje być jedynie prywatną sprawą zawodnika, lecz posiada konkretne przełożenie na kształtowanie się relacji międzyludzkich. To zaś, domaga się obecności doświadczonych trenerów-wychowawców, którzy sportową pracę z młodymi ludźmi postrzegają jako udział w szeroko rozumianej misji wychowania i rozwijania osobowości uczniów.

Powyższe założenia redaktorów znajdują swoje odzwierciedlenie w strukturze publikacji. Trzy części opracowania prezentują kolejno problematykę motywacji z perspektywy psychologii, sportu i wychowania. Każdy z rozdziałów posiada streszczenie i słowa kluczowe w języku polskim i angielskim oraz kompletny wykaz literatury. Autorzy zaproszeni do współpracy reprezentują różne ośrodki naukowe oraz ważne podmioty społeczne odpowiedzialne za rozwój i promocję polskiego sportu oraz edukację i wychowanie młodzieży. Bogaty dorobek naukowy autorów oraz osobiste doświadczenia trenerskie i pedagogiczne umożliwiły przygotowanie publikacji prezentującej zagadnienie motywacji w sporcie, edu-

² <https://www.vaticannews.va/pl/papiez/news/2019-03/kongres-europejskiej-unii-kolarzy.html>

kacji i w życiu w sposób kompetentny, całościowy i nowatorski. Podsumowując, należy stwierdzić, że opracowanie przygotowane przez Zbigniewa Borysiuka i Jerzego Kostorza w pełni czyni zadość publikacjom o charakterze naukowym. Wyrażając uznanie redaktorom oraz współautorom książki za wkład pracy, można żywić nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się pomocą dla osób odpowiedzialnych za sport wyczynowy oraz podejmujących pracę z dziećmi i młodzieżą w dziedzinie sportu amatorskiego, edukacji i wychowania.

Ks. Roman Buchta

Ks. Andrzej Muszala, *Dekalog wolnego człowieka. Ksiądz Franciszek Blachnicki*, PUSTELNIA.PL, Kraków 2020, 253 s.

Książka *Dekalog wolnego człowieka. Ksiądz Franciszek Blachnicki* powstała jako pokłosie konferencji wygłoszonych w trakcie spotkań modlitewnych, które odbyły się w kościele św. Marka w Krakowie od października 2018 r. do czerwca 2019 r. Autor książki – związany z Ruchem Światło-Życie [dalej: RŚŻ] – w interesujący sposób przybliży postać i dokonania ks. Blachnickiego w kontekście dziesięciu drogowskazów Nowego Człowieka³. Drogowskazy te są wpisane w cykl formacyjny realizowany w RŚŻ w ramach deuterokatechumenatu. Dlatego też Ruch Światło-Życie, określany jest również jako pedagogia nowego człowieka, która „ma na celu przede wszystkim formowanie dojrzałego chrześcijanina jako nowego człowieka w Chrystusie na wszystkich etapach rozwoju osobowości” i widzi to zadanie jako funkcję Kościoła, absolutnie decydującą o jego przyszłości, jak również o losach ludzkości i świata. Streszczając wymowę dziesięciu drogowskazów, a w nich zamysł ks. F. Blachnickiego, można powiedzieć, że człowiek to istota myśląca, posiadająca refleksyjną świadomość samej siebie oraz zdolność do tego, aby posiadać poprawny obraz samej siebie, a także zdolność do urzeczywistnienia siebie według tego obrazu. W tym przejawia się wolność osoby. Jest ona też skierowana ku drugiemu człowiekowi, zdolna do wchodzenia w relacje ja-ty-my, i do urzeczywistniania siebie w relacji my. Jediną możliwością zrealizowania siebie jest dla niej wejście w postawę posiadania siebie w dawaniu siebie. Jest to najgłębsza tajemnica osoby, wynikająca z jej natury. Nowy człowiek, to człowiek

³ Program formacyjny „Dziesięć kroków ku dojrzałości chrześcijańskiej” jest realizowany w RŚŻ w ramach deuterokatechumenatu. W skład każdego kroku (Jezus Chrystus, Niepokalana, Duch Święty, Kościół, Słowo Boże, modlitwa, liturgia, świadectwo, nowa kultura, agape) wchodzi dwa spotkania w małych grupach, prowadzone metodą „rozmowy ewangelicznej”, następnie praca własna uczestnika, dokonująca się w oparciu o specjalnie przygotowany do tego celu notatnik oraz nabożeństwa Słowa Bożego, gromadzące członków kilku grup formacyjnych. Rozmowa ewangeliczna w oparciu o „kroki”, w pierwszej części jest rodzajem refleksji teologicznej obejmującej dany temat, druga zaś ma charakter rozważania, dotyczącego postawy życiowej wynikającej z odkrytej czy też przemyślanej na nowo prawdy wiary. Zob. *Dziesięć kroków ku dojrzałości chrześcijańskiej. Pomoce formacyjne do spotkań i celebracji*, Krościenko 2000.